

Послѣ възбужданieto на писменната литература, което се наченало въ настоящия вѣкъ, народния диалектъ на Македония и источна България, очистенъ вслѣдствие влиянието на древно-славянския езикъ, — станалъ съврѣмененъ литературенъ българский езикъ. Сега, освѣнъ мѣстнитѣ гѣвори, които се различаватъ, както въ всѣка страна, по разнитѣ области, съществува езикъ оффициаленъ и литературенъ, който е еднакъвъ за България, Румелия и Македония.

Остава йоще единъ твърдѣ важенъ въпросъ: до колко българския езикъ е близо къмъ руския? Иречекъ ми показва, че българския езикъ е значително по далечъ отъ руския, колкото отъ сѣрбския, и по граматика и по значението на думитѣ. Въ българския езикъ, също както въ сѣрбския, миналитѣ врѣмена на глаголитѣ се образуватъ при посрѣдството на суффикси, както въ латинския езикъ, а пъкъ въ сѣвернитѣ славянски езици: руския, поляшкия и чешкия, за това употребляватъ, както и въ френския, спомагателни глаголи. Особенно, ударението измѣнува звуковата физиономия на думитѣ толкова значително, щото руския и българския войници мъчно си разбиратъ единъ на другий. Но, при всичко това, образования българинъ може да чете руска книга безъ особено затруднение.

Древния църковно-славянский езикъ, т. е. езика на св. Кирилъ и Методия, на който, по-видимо, въ тѣхно врѣме говорили въ Солонъ, — произвелъ голѣмо влияние върху нарѣчиата на всички православни славянски народи; той имъ доставилъ обща резерва на отвлечени рѣчения за изрѣчение на религиозни, нравствени и философски понятия. А поляцитѣ и чешитѣ, подъ латинското влияние, иматъ словарь довольно отличенъ, за което чехъ и полякъ не разбиратъ българина. Коренитѣ на повечето употребляеми думи сж едни и същи, но съ течение на врѣмето, тѣ се облѣкли на югъ и сѣверъ въ различни форми. Стига само да си припомнимъ, че на православния московский съборъ (съѣздъ) на панславиститѣ, прѣдставителитѣ на различни семейства отъ славянско потекло, за да се разбиратъ, трѣбвало да прибѣгватъ къмъ френския или нѣм-